

Maaswaal College

Examenreglement vmbo

Directie akkoord: 13 juni 2018

MR akkoord: 27 juni 2018

Algemene bepalingen

artikel 1 Begripsbepalingen

1. Bevoegd gezag: het College van Bestuur van de Alliantie Voortgezet Onderwijs voor Nijmegen en het Land van Maas en Waal.
2. Eindexamenbesluit: Het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo bevat door de Minister van Onderwijs opgestelde voorschriften voor de profielexamens havo/vwo en de vmbo-leerwegen. Het betreft onder meer de inhoud van het eindexamen, de wijze waarop het eindexamen wordt afgenomen en het bepalen van de uitslag van het examen. Het Eindexamenbesluit ligt op school ter inzage.
3. Kandidaat: een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
4. Gecommitteerde: een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van het Eindexamenbesluit.
5. Examinator: degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak.
6. Directeur: de rector van het Maaswaal College, of een door hem gemandateerd lid van de schoolleiding.
8. Locatiedirecteur: de directeur van de locatie/vestiging waar vmbo wordt aangeboden.
9. De secretaris van het eindexamen: personeelslid van de school die door de directeur is aangewezen om samen met de locatiedirecteur alle aangelegenheden het eindexamen betreffende, te regelen.
10. Inspectie: de inspectie bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht.
11. Eindexamen (examen): hiermee wordt zowel het schoolexamen (SE) als het centraal examen (CE) bedoeld.
12. Schoolexamen: die onderdelen van het eindexamen die vallen onder de verantwoordelijkheid van de school.
13. Centraal examen: die onderdelen van het eindexamen die centraal geëxamineerd worden.

artikel 2 Bepalingen betreffende het examenreglement

1. Het examenreglement wordt vastgesteld door de directeur van het Maaswaal College.
2. Het examenreglement is geregeld in het Eindexamenbesluit vmbo en het bevat een aantal algemene regels m.b.t. de examinering. Het gaat om bepalingen die volgens het Eindexamenbesluit vereist zijn naast het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA).
3. Het examenreglement bevat in elk geval:
  - regels met betrekking tot de organisatie van het examen,
  - de gang van zaken tijdens het examen,
  - informatie over de herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen,
  - informatie over de maatregelen, bedoeld in [artikel 23](#) en [artikel 35](#) en de toepassing daarvan,
  - informatie over de mogelijkheden om in beroep te gaan tegen genomen maatregelen en het postadres van de Commissie van Beroep Eindexamens regio Nijmegen.
4. De directeur kan het reglement tussentijds wijzigen na een schriftelijke mededeling van het voornemen daartoe aan alle betrokkenen. Deze hebben gedurende 14 dagen de gelegenheid om tegen de voorgenomen wijzigingen bezwaar aan te tekenen. Als de directeur naar het oordeel van de betrokkenen niet, of niet volledig, aan het bezwaar is tegemoetgekomen kan een betrokkene bij het bevoegd gezag in beroep gaan.

artikel 3 Examenprogramma

1. De directeur stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een examen af te leggen.

2. Het eindexamenprogramma vmbo bestaat voor ieder examenvak uit een schoolexamen en, voor zover dat in het examenprogramma bepaald is, uit een centraal examen.
3. Een kandidaat kiest, met inachtneming van de wettelijk vastgelegde mogelijkheden en voor zover de directeur hem in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden, in welke vakken hij examen wil afleggen.

artikel 4 Examencommissie

1. De examencommissie stelt onder verantwoordelijkheid van de directeur het schoolexamen in en zij neemt het centraal examen af, met inachtneming van de bepalingen in het Eindexamenbesluit, onder toezicht van de gecommiteerden.
2. Na vaststelling van de uitslag van het examen, zie [artikel 30](#), controleert zij de uitslag, met inachtneming van de bepalingen in het Eindexamenbesluit en bespreekt zij de herkansings- en/of herprofileringmogelijkheden van de kandidaten. Daartoe komt zij één keer bijeen: na het examen van het eerste tijdvak.
3. De examencommissie bestaat uit: de locatiedirecteur (voorzitter), de secretaris van het eindexamen en de examinatoren.

artikel 5 Schoolberoepscommissie

1. De schoolberoepscommissie is een beroepsinstantie voor examenkandidaten (en/of hun ouders/verzorgers, indien de examenkandidaten minderjarig zijn) en examinatoren.
2. Zij kan ingeschakeld worden in de volgende situaties:
  - als er getwijfeld wordt aan de correcte gang van zaken bij een onderdeel van het schoolexamen, zoals omstandigheden die het afleggen van de toets nadelig hebben beïnvloed, de toekenning van het cijfer of de samenstelling van de schoolexamentoets.
  - om beroep aan te tekenen tegen besluiten genomen ten aanzien van “Te laat inleveren of niet inleveren van schoolexamenopdrachten” zoals bedoeld in [artikel 26](#) lid 1;
  - om beroep aan te tekenen tegen besluiten genomen ten aanzien van “persoonlijke omstandigheden” van een kandidaat, zoals bedoeld in [artikel 27](#).
  - om beroep aan te tekenen tegen besluiten genomen ten aanzien van “bijzondere omstandigheden” van een kandidaat, zoals bedoeld in [artikel 18](#), lid 6.
3. De kandidaat én zijn ouders/verzorgers kunnen tot uiterlijk op de derde werkdag ná het bekendmaken van het cijfer of het genomen besluit een schriftelijk beroep aantekenen bij de schoolberoepscommissie. Een afschrift hiervan moet ook aan de betreffende examinatoren worden afgegeven. Ingeval van persoonlijke omstandigheden gelden de termijnen opgenomen in [artikel 27](#).
4. De commissie toetst de inhoud van het beroep aan de bestaande regels en deelt haar beslissing, binnen vijf werkdagen nadat het beroep is ingediend, mee aan de kandidaat en/of zijn ouders/verzorgers.
5. Op de beslissing van de commissie ten aanzien van het genoemde onder artikel 5 lid 2 is géén verder beroep mogelijk.
6. De schoolberoepscommissie bestaat uit de directeur van de school (voorzitter), en de afdelingsleiders van de bovenbouw vmbo. De secretaris van het eindexamen treedt op als ambtelijk secretaris. Bij cijfergeschillen en geschillen rondom de samenstelling van de schoolexamentoets wordt de commissie aangevuld met een docent die in het betreffende vakgebied doceert en niet de examinator is.

artikel 6   Commissie van Beroep

1. De Commissie van Beroep Eindexamens regio Nijmegen is een beroepscommissie voor de regio Nijmegen en wordt door het bevoegd gezag van de deelnemende scholen ingesteld.
2. De Commissie van Beroep Eindexamens regio Nijmegen is een beroepscommissie voor kandidaten tegen wie een maatregel is getroffen wegens een onregelmatigheid bij het schoolexamen (zoals bedoeld in [artikel 23](#) lid 2) en/of vanwege een onregelmatigheid tijdens het centraal examen (zoals bedoeld in [artikel 35](#) lid 2, sub a, b, c en d).
3. Personeelsleden van de school kunnen geen deel uitmaken van de Commissie van Beroep Eindexamens regio Nijmegen.
4. De kandidaat kan bij de commissie een schriftelijk beroep aantekenen tegen de maatregel.
Het beroepsschrift:
  - a) dient binnen vijf dagen nadat de maatregel schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, bij de commissie te zijn ingediend.
  - b) is ondertekend en houdt in:
    1. Naam, adres en woonplaats van de kandidaat.
    2. Naam, adres van de betrokken school.
    3. Een afschrift van de bestreden beslissing.
    4. De gronden waarop het beroep berust.
  - c) Het beroep moet worden geadresseerd aan het secretariaat van de commissie:
Postbus 40020, 6504 AA Nijmegen t.n.v. de Commissie van Beroep Eindexamens regio Nijmegen.
5. De Commissie van Beroep kent een eigen reglement: Reglement Centrale Commissie van Beroep voor Eindexamens regio Nijmegen. Dit is te vinden op onze website: www.maaswaalcollege.nl.

artikel 7   Geheimhouding

1. Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van dit examenreglement en daarbij beschikking krijgt over vertrouwelijke gegevens of gegevens waarvan je het vertrouwelijke karakter redelijkerwijs kunt vermoeden, is verplicht tot geheimhouding, behoudens het gestelde in lid 2 van dit artikel.
2. Als enig wettelijk voorschrift de betrokkene tot bekendmaking verplicht of als bekendmaking voortvloeit uit diens taak bij de uitvoering van deze regeling kan de betrokkene niet gehouden worden aan lid 1 van dit artikel.

Het schoolexamen

artikel 8   Algemene bepalingen Schoolexamen

1. Het schoolexamen wordt ingesteld en afgenomen door de examencommissie.
2. Het schoolexamen begint de eerste schooldag van het 3^e jaar en wordt afgesloten vóór de aanvang van het centraal examen.
3. Schoolexamenperioden:
  - De toetsen die onderdeel zijn van het schoolexamen, zijn voor een groot deel geconcentreerd in toetsweken. Deze toetsweken worden in het begin van ieder schooljaar vastgesteld en aan de kandidaten bekendgemaakt.
  - Het rooster van de toetsweek wordt uiterlijk één week voor aanvang bekend gemaakt.
  - Als een schoolexamentoets of onderdeel daarvan, plaatsvindt buiten de toetsweken dan wordt datum en tijd van de toets uiterlijk één week voor de afnamedatum door de examiner aan de kandidaat meegedeeld.

4. Informatie over het schoolexamen: De kandidaten worden tijdig in de gelegenheid gesteld om kennis te nemen van de benodigde informatie over de organisatie van het eindexamen (tijdstippen, plaatsen en dergelijke). Wanneer een kandidaat afwezig is wanneer zulke informatie wordt verstrekt gaat hij op eigen initiatief naar zijn afdelingsleider of, bij diens afwezigheid de secretaris van het examen, om alsnog de benodigde informatie te verkrijgen. Verder wordt elke examenkandidaat geacht de examenmededelingen te lezen op de website van de school en daarnaar te handelen.

Programma van Toetsing en Afsluiting

artikel 9 Algemene bepalingen Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

1. Het schoolexamen wordt gehouden overeenkomstig het voor ieder vak geldend Programma van Toetsing en Afsluiting.
2. De directeur stelt, op voorstel van de afdelingsleiders en de vaksecties, jaarlijks vóór 1 oktober een Programma van Toetsing en Afsluiting vast, dat betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt aangegeven:
  - welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
  - wat de inhoud is van de onderdelen van het schoolexamen,
  - wat de wijze is waarop het schoolexamen plaatsvindt,
  - wat de gang van zaken is tijdens het schoolexamen,
  - of onderdelen van het schoolexamen herkanst kunnen worden,
  - hoe het eindcijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt,
  - wanneer het schoolexamen afgenomen wordt.
  - wat de bevorderingsregeling van de 3^e naar het 4^e leerjaar is.
3. Het schoolexamen kent verschillende toetsvormen: toetsen met open en/of gesloten vragen, praktische opdrachten en handelingsdelen.

artikel 10 Procedures bij het opstellen van examenonderdelen

1. Vaksecties maken vooraf afspraken over de vorm, inhoud, beoordelingscriteria en wijze van normering van examenonderdelen.
2. Toetsopgaven worden in intercollegiaal overleg opgesteld.

artikel 11 Toetsen en praktische opdrachten

1. Toetsen met open en/of gesloten vragen kunnen zowel mondeling als schriftelijk afgenomen worden.
2. Praktische opdrachten (PO's) zijn onderzoeksopdrachten waarin specifieke vaardigheden getoetst worden, bijvoorbeeld: informatie verwerken, probleem oplossen, ontwerpen, onderzoeken, meningvorming en standpuntbepaling. Een gedetailleerde beschrijving van de inhoud van een praktische toets wordt aan de leerling apart verstrekt. In deze beschrijving worden doel, inhoud, aanpak, planning, ondersteuningsmogelijkheden, beoordelingscriteria en studielast beschreven, alsook de inleverdatum.
3. Toetsen met schriftelijke of mondelinge vragen alsmede de praktische opdrachten (PO's) worden beoordeeld met een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
4. In het Programma van Toetsing en Afsluiting is opgenomen welke toetsen binnen het schoolexamen herkanst kunnen worden en wanneer deze herkansingen plaatsvinden. Praktische opdrachten zijn niet herkansbaar. De herkansingsregeling is beschreven in [artikel 18](#) van dit reglement.

5. Indien voor een mondelinge toets een schriftelijke voorbereiding door de leerling is gevraagd en deze schriftelijke voorbereiding is niet op de voorgeschreven tijd aanwezig, kan de toets niet afgenomen worden en ontstaat een onregelmatigheid als bedoeld in [artikel 23](#).

artikel 12   Handelingsdelen

1. Het handelingsdeel als te examineren onderdeel komt voor bij een aantal vakken. De gedetailleerde beschrijving van de inhoud van een handelingsdeel wordt aan de kandidaat apart verstrekt. In deze beschrijving worden doel, inhoud, aanpak, planning, ondersteuningsmogelijkheden, beoordelingscriteria en studielast beschreven, alsook de inleverdatum.
2. Een afgesloten handelingsdeel wordt niet met een cijfer beoordeeld, maar met de beoordeling “onvoldoende”, “voldoende” of “goed”. Indien naar het oordeel van de examinerator de opdracht niet met een van deze kwalificaties beoordeeld kan worden, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld zijn werk te verbeteren en opnieuw ter beoordeling aan te bieden.
3. Indien een kandidaat een handelingsdeel op de in het Programma van Toetsing en Afsluiting genoemde datum niet heeft afgerond kan de kandidaat worden verplicht om na schooltijd op school te werken aan het alsnog afronden van het betreffende handelingsdeel.
4. Pas nadat een kandidaat in een voorexamenjaar alle handelingsdelen behorend bij het voorexamenjaar heeft afgerond kan hij toegelaten worden tot het examenjaar.
5. Voor een kandidaat in het examenjaar geldt dat hij bij elk onderdeel van de handelingsdelen, die niet voorwaardelijk zijn voor het afleggen van een schoolexamenonderdeel, voldoende moet hebben afgerond uiterlijk 10 werkdagen vóór aanvang van het centraal examen.

artikel 13   Sectorwerkstuk

1. Het sectorwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in de desbetreffende sector
2. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld met “voldoende” of “goed”.
3. Indien een kandidaat het sectorwerkstuk op de afgesproken datum, conform de planning in de Handleiding Sectorwerkstuk, niet heeft afgerond kan de kandidaat verplicht gesteld worden na schooltijd op school te werken aan het alsnog afronden ervan.
4. Voor nadere informatie en afspraken over het sectorwerkstuk wordt verwezen naar de Handleiding Sectorwerkstuk die verstrekt wordt door de school.

artikel 14   Examendossier

1. De resultaten van het schoolexamen voor het vmbo worden vastgelegd in een examendossier.
2. De examinerator registreert op vooraf aangegeven tijdstippen de beoordelingen van elk onderdeel van het schoolexamen op de school aangegeven wijze. De secretaris van het eindexamen houdt de beoordelingen per kandidaat bij.
3. De school bewaart een exemplaar van de gemaakte opgaven van elke voor het schoolexamen meetellende toets of praktische opdracht met de wijze waarop de beoordeling tot stand is gekomen tot twee maanden na verstrijking van het schooljaar waarin de betreffende toets op opdracht gemaakt is.
4. De kandidaat is houder van de kunst-, letterkunde- en schrijfdossiers. Indien de kandidaat een of meer nog te beoordelen dossieronderdelen niet kan overleggen, worden deze onderdelen als niet voltooid beschouwd.
5. De examinerator is houder van het sectorwerkstuk. De examinerator van het sectorwerkstuk legt schriftelijk zijn beoordeling vast volgens de afgesproken richtlijnen.

6. De kandidaat bewaart van alle onderdelen van het schoolexamen een kopie in zijn persoonlijke examendossier:
  - verslagen van practica,
  - praktische opdrachten,
  - handelingsdelen,
  - alles wat een onderdeel vormt van het schrijfdossier, het leesdossier, het kunstdossier en het LOB-dossier,
  - het sectorwerkstuk,
  - de overzichten van de cijfers van het schoolexamen.

artikel 15   Normering en beoordeling van het schoolexamen

1. Het eindcijfer van het schoolexamen is het al dan niet gewogen gemiddelde van de beoordelingen die voor de toetsen en/of praktische opdrachten behaald zijn, zoals aangegeven in het programma van toetsing en afsluiting van de afzonderlijke vakken.
Indien de uitkomst van de berekening een getal is met twee decimalen, dan wordt het, indien het cijfer achter de komma 49 of minder is, naar beneden afgerond en indien het cijfer 50 of meer is naar boven afgerond. Dit is conform de bepaling van het eindcijfer voor het eindexamen.
2. De beoordelingscriteria voor een toets, praktische opdracht, handelingsdeel en het sectorwerkstuk worden vooraf door de examinerator aan de kandidaten bekend gemaakt.
3. Indien een kandidaat in een voorexamenjaar een of meer praktische opdrachten niet heeft afgerond krijgt hij op het overgangsrapport geen cijfer of beoordeling voor het betreffende vak. Indien een kandidaat in het eindexamenjaar een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum niet heeft ingeleverd maakt hij zich schuldig aan een onregelmatigheid. De locatiedirecteur of de directeur zal dan conform artikel 23 van dit reglement maatregelen nemen.

artikel 16   Inzage van gemaakt schoolexamenwerk

1. Schriftelijk schoolexamenwerk wordt na de beoordeling aan de kandidaten ter inzage gegeven, echter uitsluitend op school en in aanwezigheid van de examinerator. De kandidaten mogen op het gemaakte werk geen wijziging of aanvulling aanbrengen.
2. Indien een kandidaat twijfelt aan de juistheid van een cijfer van een onderdeel van het schoolexamen kan hij hiertegen beroep aantekenen, conform artikel 17.

artikel 17   Beroepsprocedure cijfers

1. Indien getwijfeld wordt aan de juistheid van een cijfer voor een onderdeel van het schoolexamen kan de kandidaat binnen 3 werkdagen na het bekend worden van het cijfer een schriftelijk verzoek tot herziening van het cijfer indienen bij de schoolberoepscommissie, conform artikel 5.
2. De schoolberoepscommissie kan conform artikel 5, lid 6 een collega-vakdocent van de examinerator vragen op te treden als adviseur van de commissie.
3. Binnen 5 schooldagen na ontvangst van een verzoek om herziening van het cijfer beslist de schoolberoepscommissie over het verzoek en deelt dit mee aan de kandidaat en/of zijn ouders/verzorgers.
4. Tegen de uiteindelijk gegeven beoordeling van (een onderdeel van) het schoolexamen kan geen beroep worden aangetekend.

artikel 18   Herkansingsregeling schoolexamen

1. In het Programma van Toetsing en Afsluiting is opgenomen welke schoolexamenonderdelen herkanst kunnen worden en wanneer deze herkansingen plaatsvinden.
2. De mogelijkheid tot herkansing bestaat alleen voor toetsen die onderdeel zijn van het schoolexamen. Onderdelen van het schoolexamen die vallen onder praktische opdrachten kunnen niet worden herkanst.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij de eerder afgelegde toets van het schoolexamen geldt als definitief cijfer voor de toets.
4. Een kandidaat in een voorexamenklas vmbo-b of vmbo-k kan na iedere toetsperiode één schoolexamenonderdeel uit de voorafgaande periode herkansen. Een vmbo-t kandidaat in het voorexamenjaar kan na iedere twee periodes één examenonderdeel uit de voorafgaande periode herkansen.
5. Een kandidaat in de examenklassen kan na elke periode twee schoolexamenonderdelen uit de voorgaande periode herkansen.
6. Als de kandidaat meent op grond van bijzondere omstandigheden de mogelijkheid wenst te hebben tot een extra herkansing kan hij daarvoor een verzoek indienen bij de secretaris van het eindexamen. De locatiedirecteur neemt in voorkomende gevallen een beslissing. De kandidaat kan conform [artikel 5](#) van dit reglement tegen deze beslissing in beroep gaan bij de schoolberoepscommissie.
7. Indien een kandidaat om welke reden dan ook op de afgesproken datum en tijd niet deelneemt aan een schoolexamenonderdeel is sprake van afwezigheid als bedoeld in [artikel 24](#), of van een onregelmatigheid als bedoeld in [artikel 23](#).
8. Indien een kandidaat om welke reden dan ook op de afgesproken datum en tijd niet deelneemt aan de herkansing vervalt zijn recht op die herkansing.

artikel 19   Herexamen schoolexamen

1. De kandidaat heeft het recht om voor het vak maatschappijleer een herexamen af te leggen.
2. Het herexamen omvat uitsluitend die leerstof die getoetst is als onderdeel van het schoolexamen.
3. In het Programma van Toetsing en Afsluiting zal opgenomen worden wanneer het herexamen kan worden afgelegd.
4. Het hoogste van het cijfer behaald bij het herexamen en bij het eerder afgelegde schoolexamen geldt als definitief cijfer voor het schoolexamen.

artikel 20   Bevordering in de bovenbouw vmbo

1. Naast toetsen die meetellen voor het schoolexamen worden er in de voorexamenklas ook toetsen afgenomen die meetellen voor het rapport.
2. Rapportcijfers voor een vak kunnen samengesteld worden uit zowel cijfers voor onderdelen die niet meetellen voor het schoolexamen als uit cijfers die wel meetellen voor het schoolexamen.
3. Het rapportcijfer is het voortschrijdend gemiddelde van de beoordelingen die voor de toetsen en/of praktische opdrachten behaald zijn van de diverse vakken. De afronding van de cijfers is conform de regeling vaststelling eindexamencijfers indien de uitkomst van de berekening een getal is met twee decimalen, dan wordt het, indien het cijfer achter de komma 49 of minder is, naar beneden afgerond en indien het cijfer 50 of meer is naar boven afgerond.
4. Voor de bevordering van schooljaar 3 naar 4 geldt de Bevorderingsregeling zoals die is opgenomen in het Programma van Toetsing en Afsluiting.
5. Het is een kandidaat niet toegestaan over het onderwijs van één leerjaar van het vmbo langer dan twee schooljaren te doen.

artikel 21   Vrijstellingen/ontheffingen

1. Indien een kandidaat een vóórexamenklas doubleert hoeft hij een voldoende afgesloten school-examenvak niet over te doen. De schoolexamenvakken waarop deze vrijstellingsregel van toepassing is worden beschreven in het Programma van Toetsing en Afsluiting.
2. Indien een kandidaat de examenklas, 4 vmbo, doubleert hoeft hij een vak dat hij met een voldoende voor het schoolexamen heeft afgerond en dat geen centraal examen kent, niet over te doen. Dit geldt ook voor het sectorwerkstuk.
3. In aanvulling op lid 1 van dit artikel geldt dat de kandidaat die het betreft verplicht is de vrijgekomen studielast op school aan te vullen met de studiemogelijkheden die de school biedt.

artikel 22   Mededeling cijfers schoolexamen

1. De kandidaat krijgt in de voorexamenjaren tegelijkertijd met zijn overgangsrapport een overzicht van zijn schoolexamenresultaten uitgereikt.
2. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de secretaris van het eindexamen aan de kandidaat schriftelijk bekend, voor zover van toepassing,
  - de eincijfers van het schoolexamen
  - de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld
  - de beoordeling van het sectorwerkstuk.
3. De procedure betreffende de controle van de schoolexamenresultaten bedoeld in lid 1 en 2 van dit artikel, is opgenomen in het Programma van Toetsing en Afsluiting.
4. Een kandidaat kan pas aan het centraal examen deelnemen indien het schoolexamen is afgerond.
5. Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond indien aan het volgende is voldaan:
  - de praktische opdrachten en toetsen van de vakken uit het algemeen gedeelte zoals aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting zijn afgelegd en derhalve is voor deze vakken een eincijfer verkregen,
  - de (deel)vakken van het door de kandidaat gekozen sectordeel zijn getoetst als aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting,
  - de handelingsdelen zoals genoemd in het Programma van Toetsing en Afsluiting zijn door de kandidaten naar behoren afgerond.

Regels met betrekking tot onregelmatigheden bij het schoolexamen

artikel 23 Onregelmatigheden bij het schoolexamen

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt (bijvoorbeeld door niet deel te nemen aan een toets, het overschrijden van de inleverdatum van een schoolexamenopdracht of het plegen van fraude zoals spieken, het plegen van plagiaat of het inleveren van niet authentieke werkstukken/verslagen), kan de directeur met uitzondering van het bepaalde in artikel 24 t/m 28, maatregelen nemen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden zijn:
  - a) het toekennen van het cijfer 1 voor een onderdeel van het schoolexamen,
  - b) het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer onderdelen van het schoolexamen,
  - c) het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen,
  - d) het bepalen dat het diploma en de cijferlijst pas kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de locatiedirecteur aan te wijzen onderdelen van het schoolexamen,
  - e) een maatregel passend bij de overtreding, anders dan beschreven in lid 2, sub a, b, c en d.
3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid sub a wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De directeur deelt na overleg met de secretaris van het eindexamen zijn beslissing mee aan de kandidaat en, indien hij minderjarig is, zijn ouders/verzorgers, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. Tegen een maatregel als bedoeld in lid 2 sub a, kan, met inachtneming van het gestelde in [artikel 6](#) van dit reglement, bezwaar worden aangetekend bij de Commissie van Beroep Eindexamens regio Nijmegen.
4. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid sub b, c en d te nemen hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. Een ontzegging van verdere deelname aan het schoolexamen of ongeldig verklaren van (een onderdeel van) het schoolexamen houdt ontzegging van deelname aan het centraal examen in. De directeur stelt de inspecteur hiervan in kennis. De kandidaat en, indien hij minderjarig is, zijn ouders/verzorgers worden schriftelijk op de hoogte gebracht van de aard van de beslissing. De kandidaat kan conform [artikel 6](#) van dit reglement bij de Commissie van Beroep Eindexamens regio Nijmegen bezwaar aantekenen tegen de genomen maatregel.

artikel 24 Afwezigheid bij het schoolexamen

1. Als een kandidaat aan een onderdeel van het schoolexamen niet heeft deelgenomen, zal hij de wettigheid van zijn verzuim moeten aantonen. De locatiedirecteur en de secretaris eindexamen beoordelen de wettigheid van het verzuim.
2. Als een kandidaat door ziekte of overmacht niet in staat is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stellen de ouders of verzorgers van de kandidaat de secretaris van het eindexamen van de betreffende locatie of, bij diens afwezigheid een lid van de schoolleiding, de secretaris van het eindexamen, vóór de aanvang van het betreffende onderdeel in kennis hiervan. Als deze mededeling mondeling geschiedt, moet ze schriftelijk bevestigd worden.
3. Een kandidaat die een schoolexamen moet inhalen, dient daartoe schriftelijk een verzoek in bij de secretaris van het eindexamen.

4. Een kandidaat die aan één of meerdere onderdelen van het schoolexamen om wettige redenen niet heeft deelgenomen wordt in de gelegenheid gesteld het betreffende onderdeel, of de betreffende onderdelen, in te halen. De kandidaat verliest daarmee een mogelijkheid tot herkansing als bedoeld in [artikel 13](#).
5. Indien een kandidaat op grond van bijzondere omstandigheden de mogelijkheid wenst te behouden tot een reguliere herkansing kan hij daartoe een schriftelijk verzoek indienen bij de secretaris van het eindexamen. Deze neemt in voorkomende gevallen een beslissing waartegen beroep kan worden aangetekend bij de schoolberoepscommissie, zoals bedoeld in artikel 5.
6. Wanneer een niet herkansbaar onderdeel om wettige redenen gemist is, dan wordt in overleg met de kandidaat, de secretaris van het eindexamen en de examinator een nieuw tijdstip voor afname vastgesteld.
7. Wanneer er in één periode meerdere schoolexamenonderdelen om wettige redenen gemist zijn, wordt door de examensecretaris in overleg met de betreffende afdelingsleider een rooster opgesteld voor het inhalen van deze schoolexamens, indien mogelijk op de dag van de herkansingen.
8. Als een kandidaat aan een onderdeel van het schoolexamen niet heeft deelgenomen en er niet voldaan is aan lid 1 en lid 2 van dit artikel, zal [artikel 23](#) van dit examenreglement toegepast worden.

artikel 25   Te laat komen bij het schoolexamen

1. Een kandidaat die zonder geldige reden te laat komt bij een onderdeel van het schoolexamen, kan, na verkregen toestemming van de betreffende locatiedirecteur of, bij diens afwezigheid, de secretaris van het eindexamen, tot maximaal 30 minuten na aanvang van dit onderdeel worden toegelaten.
2. De kandidaat uit lid 1 van dit artikel moet het werk met de andere kandidaten op het vastgestelde tijdstip beëindigen en inleveren.
3. Bij het bepalen van de beoordeling wordt geen rekening gehouden met het te-laat-komen.
4. Indien een kandidaat méér dan een half uur te laat komt wordt hij niet meer toegelaten tot het schoolexamenonderdeel. In dit geval zal [artikel 23](#) van dit examenreglement worden toegepast.

artikel 26   Te laat inleveren of niet inleveren van schoolexamenopdrachten

1. Indien een kandidaat een praktische opdracht niet op de in het Programma van Toetsing en Afsluiting afgesproken datum en tijd heeft ingeleverd, wordt het eindcijfer van de opdracht vastgesteld op 70% van het behaalde cijfer. Indien de inlevering plaatsvindt na meer dan 5 werkdagen wordt de opdracht beoordeeld met het cijfer 1,0.
2. Indien een kandidaat een handelingsdeel op de in het Programma van Toetsing en Afsluiting vastgelegde datum niet heeft ingeleverd, geldt het gestelde in [artikel 12](#).
3. De regels voor inleveren van het sectorwerkstuk zijn beschreven in [artikel 13](#) van dit reglement.

artikel 27   Persoonlijke omstandigheden

1. Een kandidaat die door – aannemelijke – persoonlijke omstandigheden beneden zijn niveau zou kunnen presteren voor een nog af te leggen onderdeel van het schoolexamen, dient dit vóóraf schriftelijk aan de secretaris van het eindexamen mee te delen. Te denken valt aan emotionele problemen in de huiselijke kring en/of privésfeer die zo belastend kunnen zijn of worden, dat normaal presteren voor een schoolexamen niet of nauwelijks haalbaar is.
2. De secretaris van het eindexamen neemt in overleg met de locatiedirecteur de beslissing of de persoonlijke redenen uitstel van enig onderdeel van het schoolexamenonderdeel al dan niet rechtvaardigen. De kandidaat en de examinator worden schriftelijk over de beslissing op de hoogte gebracht.

3. De kandidaat kan tegen dit besluit in beroep gaan bij de schoolberoepscommissie, met inachtneming van het gestelde in artikel 5.

artikel 28 Gedragsregels bij het schoolexamen

1. Voor de aanvang van het schoolexamen ontvangt de kandidaat schriftelijk nadere aanwijzingen over de gang van zaken voor, tijdens en na afloop van het schoolexamen en de gedragsregels waaraan hij zich dient te houden.
2. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt kan de directeur conform artikel 23 van dit reglement maatregelen nemen.

Het Centraal Examen

artikel 29 Algemene bepalingen centraal examen

1. Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 tot en met 45 van het Eindexamenbesluit VO. Het wordt afgenomen in het laatste leerjaar en kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.
2. Ten minste 14 dagen voor de aanvang van het centraal examen ontvangen de kandidaten het rooster van het centraal examen. In het rooster staat in elk geval vermeld:
  - de plaats waar de toetsen van het centraal examen worden afgenomen,
  - het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen,
  - de duur van de toetsen.
3. De locatiedirecteur zorgt ervoor, dat de opgaven van het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
4. Tijdens de toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard dan ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededeling van door de CEVO vastgestelde errata.

Uitslag, herkansing en diplomering

artikel 30 Eindcijfer eindexamen

1. De eindbeoordeling van het eindexamen wordt voor ieder vak uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10 of met de kwalificaties “voldoende” of “goed”.
2. Voor vakken waaruit het eindexamen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen bepaalt de examinator de eindbeoordeling voor het vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien het cijfer achter de komma 49 of minder is, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer is, naar boven afgerond.
3. Voor vakken waarbij het eindexamen uitsluitend bestaat uit het schoolexamen is de eindbeoordeling gelijk aan het eindcijfer van het schoolexamen.
4. Voor vakken waarbij het eindexamen uitsluitend bestaat uit het schoolexamen en waarvoor binnen het schoolexamen de beoordeling plaatsvindt met de kwalificatie “voldoende” of “goed” is de eindbeoordeling gelijk aan de kwalificatie van het schoolexamen.

artikel 31 Vaststelling van de uitslag

1. De directeur, locatiedirecteur en de secretaris van het examen stellen de uitslag vast met inachtneming van het gestelde in lid 2 en 3 van dit artikel. De uitslag luidt “geslaagd voor het eindexamen” of “afgewezen voor het eindexamen”.
2. De kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd en het centraal examen voor alle vakken heeft afgelegd binnen een schooljaar, is geslaagd indien hij voldoet aan de dan vigerende zak- en slaagregeling.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de locatiedirecteur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij het vaststellen van de uitslag. De overgebleven vakken dienen dan wel een eindexamen te vormen.
4. De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden genoemd in lid 2, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herexamen, bedoeld in [artikel 32](#).

artikel 32 Herexamen

1. Elke kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de uitslag volgens [artikel 31](#) is vastgesteld, het recht om in het tweede tijdvak of, indien [artikel 35](#) tweede lid van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen.
2. Lid 1 van dit artikel is niet van toepassing voor het CSPE.
3. De kandidaat stelt de secretaris van het eindexamen schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht. Dit doet hij vóór een door de secretaris te bepalen dag en tijdstip.
4. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
5. Voor het CSPE geldt het cijfer van het herexamen.
6. Na afloop van het herexamen wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van [artikel 31](#) en aan de kandidaat medegedeeld.

artikel 33 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop zijn vermeld:
  - de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
  - de vakken en het onderwerp of de titel van het sectorwerkstuk.
  - de beoordeling van het sectorwerkstuk, het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding.
  - de eindcijfers van de examenvakken,
  - en de uitslag van het eindexamen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van diploma's worden niet verstrekt.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.

artikel 34 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen van de kandidaten wordt gedurende zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de locatiedirecteur, ter inzage voor belanghebbenden. Het

inzien van het werk dient tevoren worden aangevraagd bij de secretaris van het eindexamen. Na het verstrijken van zes maanden wordt het werk vernietigd door het eindexamensecretariaat.

Regels m.b.t. onregelmatigheden bij het centraal examen

artikel 35 Onregelmatigheden bij het centraal examen

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het centraal examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden zijn:
  - a) het toekennen van het cijfer 1 voor een onderdeel van het centraal examen,
  - b) het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer onderdelen van het centraal examen,
  - c) het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het centraal examen,
  - d) het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen van het centraal examen. De kandidaat legt dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.
3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid sub a, b, c en d te nemen hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat en, indien hij minderjarig is, zijn ouders/verzorgers, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. Tegen een maatregel als bedoeld in lid 2 sub a, b, c en d kan een beroep worden ingesteld bij de Commissie van Beroep Eindexamens regio Nijmegen conform artikel 6 van dit reglement.

artikel 36 Verhindering deelname bij het centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen te voltooien. Indien artikel 37, vierde lid, van het Eindexamenbesluit toepassing vindt, wordt de gelegenheid gegeven het centraal examen op meer dan twee toetsen te voltooien, afhankelijk van de feitelijke mogelijkheden.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de secretaris van het eindexamen aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie.

artikel 37 Gedragsregels bij het centraal examen

1. Voor de aanvang van het centraal examen ontvangt de kandidaat schriftelijk nadere aanwijzingen over de gang van zaken voor, tijdens en na afloop van het centraal examen en de gedragsregels waaraan hij zich dient te houden.
2. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het centraal examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt kan de directeur conform artikel 35 van dit reglement maatregelen nemen.

Overige bepalingen

artikel 38 Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. De kandidaat dient een verzoek hiertoe zo spoedig mogelijk in bij de locatiedirecteur. In dat geval bepaalt de locatie-directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Tegemoetkoming in de examenstof is niet mogelijk. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van het in het eerste lid bedoelde aangepast wijzen van examineren dat:
  - a) er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
  - b) de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het examen in ieder geval kan bestaan uit verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c) een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a) genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. De directeur kan toestemming geven dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, een aangepaste wijze van examineren wordt gehanteerd. Die aangepaste wijze kan slechts betrekking hebben op een verlenging van de duur van de toets van het examen met ten hoogste 30 minuten en/of gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal. Tegemoetkoming in de examenstof is niet mogelijk.

artikel 39 Spreiding voltooiing eindexamen

1. De directeur kan, de inspectie gehoord hebbende, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee opeenvolgende schooljaren wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. De directeur geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de directeur afwijken van de eerste volzinnen ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Ten aanzien van het bedoelde in lid 1 en 2 is artikel 59 van het Eindexamenbesluit van toepassing.

artikel 40 Slotbepaling

1. In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet beslist de directeur.